

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 460/2009**z dnia 4 czerwca 2009 r.****zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Interpretacji 16 Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Na mocy rozporządzenia Komisji (WE) nr 1126/2008⁽²⁾ przyjęto określone międzynarodowe standardy rachunkowości oraz ich interpretacje istniejące w dniu 15 października 2008 r.
- (2) W dniu 3 lipca 2008 r. Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC) opublikował Interpretację KIMSF 16 *Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą*, zwaną dalej „KIMSF 16”. KIMSF 16 to interpretacja, która wyjaśnia w jaki sposób stosować wymogi Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 21 i MSR 39 w przypadkach, gdy jednostka zabezpiecza się przed ryzykiem walutowym wynikającym z jej udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą.
- (3) Konsultacje z Grupą Ekspertów Technicznych (TEG) z Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG) potwierdziły, że KIMSF 16 spełnia techniczne kryteria przyjęcia określone w art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002. Zgodnie z decyzją Komisji 2006/505/WE z dnia 14 lipca 2006 r. powołu-

jącą Grupę Kontrolującą Opinie Dotyczące Standardów Rachunkowości z zadaniem doradzania Komisji w kwestii obiektywizmu i neutralności opinii Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG)⁽³⁾, Grupa Kontrolująca Opinie Dotyczące Standardów Rachunkowości przeanalizowała opinię EFRAG w sprawie przyjęcia zmian i poinformowała Komisję, że opinia ta ma wyważony charakter i jest obiektywna.

- (4) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1126/2008.
- (5) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu Regulacyjnego ds. Rachunkowości,

PRZYMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1W załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1126/2008 wprowadza się Interpretację 16 Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC) *Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą*, zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.**Artykuł 2**

Wszystkie przedsiębiorstwa stosują KIMSF 16 zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się po dniu 30 czerwca 2009 r.

Artykuł 3Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 4 czerwca 2009 r.

W imieniu Komisji
Charlie McCREEVY
Członek Komisji

⁽¹⁾ Dz.U. L 243 z 11.9.2002, s. 1.
⁽²⁾ Dz.U. L 320 z 29.11.2008, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 199 z 21.7.2006, s. 33.

ZAŁĄCZNIK

MIĘDZYNARODOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI

KIMSF 16	Interpretacja KIMSF 16 <i>Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą</i>
----------	---

INTERPRETACJA KIMSF 16

Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą

ODWOŁANIA

- MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*
- MSR 21 *Skutki zmian kursów wymiany walut obcych*
- MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*

WPROWADZENIE

- 1 Wiele jednostek sprawozdawczych posiada inwestycje w jednostkach działających za granicą (zdefiniowanych w paragrafie 8 MSR 21). Mogą to być jednostki zależne, jednostki stowarzyszone, wspólne przedsięwzięcia lub oddziały. MSR 21 wymaga od jednostki, aby ustaliła walutę funkcjonalną każdej ze swoich jednostek działających za granicą jako walutę podstawowego środowiska gospodarczego tej jednostki działającej za granicą. Przeliczając wyniki i pozycję finansową jednostki działającej za granicą na walutę prezentacji wymaga się od jednostki, aby do czasu zbycia tej jednostki działającej za granicą ujmowała różnice kursowe w innych całkowitych dochodach.
- 2 Rachunkowość zabezpieczeń udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą z tytułu ryzyka walutowego stosuje się tylko w sytuacjach, gdy aktywa netto tej jednostki działającej za granicą są uwzględnione w sprawozdaniu finansowym⁽¹⁾. Pozycją zabezpieczaną przed ryzykiem walutowym wynikającym z udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą może być kwota aktywów netto równa lub mniejsza od wartości bilansowej aktywów netto tej jednostki działającej za granicą.
- 3 W ramach powiązania zabezpieczającego MSR 39 wymaga wyznaczenia pozycji zabezpieczanej oraz instrumentów zabezpieczających, które kwalifikują się do wyznaczenia zgodnie z wymogami rachunkowości zabezpieczeń. Jeżeli ustanowiono powiązanie zabezpieczające, w przypadku zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w jednostce działającej za granicą, zysk lub stratę z tytułu instrumentu zabezpieczającego uznanego za efektywne zabezpieczenie udziałów w aktywach netto ujmuje się w innych całkowitych dochodach i uwzględnia w różnicach kursowych wynikających z przeliczenia wyników finansowych oraz sytuacji majątkowej jednostki działającej za granicą.
- 4 Jednostka posiadająca wiele jednostek działających za granicą może być narażona na wiele rodzajów ryzyka walutowego. Niniejsza interpretacja przedstawia wytyczne dotyczące identyfikacji ryzyka walutowego kwalifikującego się do zabezpieczenia w zabezpieczeniach udziałów w aktywach netto w jednostce działającej za granicą.
- 5 MSR 39 zezwala jednostce na wyznaczenie zarówno instrumentów pochodnych, jak i instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi (lub kombinacji instrumentów pochodnych i instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi) na instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem walutowym. Niniejsza interpretacja przedstawia wytyczne dotyczące tego, w której jednostce w ramach grupy kapitałowej mogą znajdować się instrumenty zabezpieczające stanowiące zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w jednostce działającej za granicą, aby mogły być ujmowane zgodnie z wymogami rachunkowości zabezpieczeń.
- 6 MSR 21 i MSR 39 wymagają, aby łączne kwoty – ujęte w innych całkowitych dochodach i dotyczące zarówno różnic kursowych z tytułu przeliczenia wyników i pozycji finansowej oraz zysku i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego uznanego za efektywne zabezpieczenie udziałów w aktywach netto – były przeniesione z kapitału własnego do zysków lub strat jako korekta reklasyfikacyjna w momencie zbycia jednostki działającej za granicą przez jednostkę dominującą. Niniejsza interpretacja zawiera wytyczne dotyczące sposobu, w jaki jednostka powinna ustalić kwoty, które należy przenieść z kapitału własnego do zysków lub strat zarówno dotyczące instrumentu zabezpieczającego, jak i pozycji zabezpieczanej.

ZAKRES

- 7 Niniejsza interpretacja ma zastosowanie do jednostki, która zabezpiecza się przed ryzykiem walutowym wynikającym z posiadanych przez nią udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą i chce podlegać zasadom rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39. Dla ułatwienia, na potrzeby niniejszej interpretacji jednostkę taką określa się „jednostką dominującą”, a sprawozdania finansowe, w których ujmowane są aktywa netto jednostki działającej za granicą określa się „skonsolidowanymi sprawozdaniami finansowymi”. Wszystkie odniesienia do jednostki dominującej odnoszą się w równym stopniu do jednostki, która posiada udziały w aktywach netto jednostki działającej za granicą będącej wspólnym przedsięwzięciem, jednostką stowarzyszoną lub oddziałem.
- 8 Niniejsza interpretacja ma zastosowanie wyłącznie do zabezpieczeń udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą; nie należy jej stosować poprzez analogię do innych rodzajów rachunkowości zabezpieczeń.

⁽¹⁾ Dotyczy to skonsolidowanych sprawozdań finansowych, w których inwestycje w jednostkach zagranicznych są konsolidowane, sprawozdań finansowych, w których inwestycje wykazuje się metodą praw własności, sprawozdań finansowych, w których udziały wspólników są ujmowane metodą konsolidacji proporcjonalnej (bez uwzględnienia zmian zaproponowanych w projekcie zmian ED 9 *Joint Arrangements* wydanym przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB) we wrześniu 2007 roku) i sprawozdań finansowych, które obejmują oddziały jednostki.

PROBLEM

- 9 Inwestycje w jednostkach działających za granicą mogą należeć bezpośrednio do jednostki dominującej lub pośrednio do jej jednostki zależnej lub jednostek zależnych. Następujące zagadnienia są przedmiotem niniejszej interpretacji:
- a) *rodzaj zabezpieczonego ryzyka oraz wartość zabezpieczanej pozycji, która może zostać wyznaczona w ramach powiązania zabezpieczającego:*
 - i) czy jednostka dominująca może wyznaczyć jako zabezpieczone ryzyko wyłącznie różnice kursowe wynikające z różnicy między walutą funkcjonalną jednostki dominującej a walutą funkcjonalną jej jednostki działającej za granicą lub czy może również wyznaczyć jako zabezpieczone ryzyko różnice kursowe wynikające z różnicy między walutą prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej a walutą funkcjonalną jednostki działającej za granicą;
 - ii) jeżeli jednostka dominująca posiada jednostkę działającą za granicą w sposób pośredni, czy zabezpieczone ryzyko może obejmować wyłącznie różnice kursowe wynikające z różnic między walutą funkcjonalną jednostki działającej za granicą i jej jednostki dominującej najniższego szczebla, czy też zabezpieczone ryzyko może również obejmować wszelkie różnice kursowe wynikające z różnic między walutą funkcjonalną jednostki działającej za granicą i jej jednostek dominujących pośredniego i najwyższego szczebla (tj. czy fakt posiadania udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą poprzez jednostkę dominującą pośredniego szczebla wpływa na ryzyko gospodarcze jednostki dominującej najwyższego szczebla).
 - b) *która jednostka w grupie kapitałowej może posiadać instrument zabezpieczający:*
 - i) czy powiązanie zabezpieczające zgodne z wymogami rachunkowości zabezpieczeń może być ustanowione tylko wtedy, gdy jednostka zabezpieczająca posiadane udziały w aktywach netto jest stroną instrumentu zabezpieczającego, czy też jakakolwiek jednostka z grupy kapitałowej, niezależnie od jej waluty funkcjonalnej, może być posiadaczem instrumentu zabezpieczającego;
 - ii) czy rodzaj instrumentu zabezpieczającego (pochodny lub niepochodny) lub metoda konsolidacji wpływa na ocenę efektywności zabezpieczenia.
 - c) *jakie kwoty należy przenieść z kapitału własnego do zysków lub strat jako korektę reklasifikacyjną w momencie zbycia jednostki działającej za granicą:*
 - i) jeżeli objęta zabezpieczeniem jednostka działająca za granicą została zbyta, jakie kwoty należy przenieść z pozycji kapitału z przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych jednostki dominującej do zysków lub strat w związku z instrumentem zabezpieczającym i w związku ze zbyciem jednostką działającą za granicą w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej;
 - ii) czy metoda konsolidacji wpływa na ustalenie kwot, które należy przenieść z kapitału własnego do zysków lub strat.

UZGODNIONE STANOWISKO

Rodzaj zabezpieczonego ryzyka oraz wartość zabezpieczanej pozycji, która może zostać wyznaczona w ramach powiązania zabezpieczającego

- 10 Rachunkowość zabezpieczeń można stosować wyłącznie w odniesieniu do różnic kursowych powstających między walutą funkcjonalną jednostki działającej za granicą a walutą funkcjonalną jednostki dominującej.
- 11 W przypadku zabezpieczenia ryzyka walutowego związanego z udziałami w aktywach netto jednostki działającej za granicą pozycją zabezpieczaną może być kwota aktywów netto równa lub niższa od wartości bilansowej aktywów netto jednostki działającej za granicą wykazanej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej. Wartość bilansowa aktywów netto jednostki działającej za granicą, która może być wyznaczona jako pozycja zabezpieczana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej zależy od tego, czy jednostka dominująca niższego szczebla jednostki działającej za granicą zastosowała rachunkowość zabezpieczeń w odniesieniu do wszystkich czy też do części aktywów netto tej jednostki działającej za granicą i czy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej utrzymano stosowanie tej rachunkowości zabezpieczeń.
- 12 Zabezpieczanym ryzykiem może być ryzyko walutowe powstające w wyniku różnic pomiędzy walutą funkcjonalną jednostki działającej za granicą a walutą funkcjonalną jednostki dominującej któregośkolwiek szczebla (najniższego, pośredniego i najwyższego) tej jednostki działającej za granicą. Fakt posiadania udziałów w aktywach netto poprzez jednostkę dominującą pośredniego szczebla nie wpływa na rodzaj ryzyka gospodarczego wynikającego z narażenia na ryzyko walutowe, na które narażona jest jednostka dominująca najwyższego szczebla.
- 13 Dana ekspozycja na ryzyko walutowe związane z jednostką działającą za granicą może stanowić zabezpieczone ryzyko tylko w jednym powiązaniu zabezpieczającym ujętym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Dlatego, jeżeli te same aktywa netto jednostki działającej za granicą są zabezpieczone przed tym samym ryzykiem przez więcej niż jedną jednostkę dominującą w grupie (na przykład zarówno przez bezpośrednią, jak i pośrednią jednostkę dominującą), tylko jedno powiązanie zabezpieczające kwalifikuje się do ujęcia zgodnie z wymogami rachunkowości zabezpieczeń w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej najwyższego szczebla. Powiązanie zabezpieczające wyznaczone przez jednostkę dominującą w jej skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie musi być utrzymane przez inną jednostkę dominującą wyższego szczebla. Jeżeli jednak nie jest ono utrzymane przez jednostkę dominującą wyższego szczebla, rachunkowość zabezpieczeń stosowana przez jednostkę dominującą niższego szczebla musi być odwrócona w ramach korekt konsolidacyjnych, zanim rachunkowość zabezpieczeń jednostki dominującej wyższego szczebla zostanie ujęta.

Która jednostka w grupie może posiadać instrument zabezpieczający?

- 14 Zarówno instrument pochodny, jak i instrument finansowy niebędący instrumentem pochodnym (lub kombinacja instrumentów pochodnych i instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi) może być wyznaczony na instrument zabezpieczający w zabezpieczeniach udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą. Instrument(y) zabezpieczający(e) może(mogą) być utrzymywany(e) przez jakąkolwiek jednostkę lub jednostki w grupie (z wyjątkiem jednostki działającej za granicą, która sama jest zabezpieczana) tak długo, jak wymogi paragrafu 88 MSR 39 dotyczące wyznaczenia, dokumentacji i efektywności w zabezpieczeniach udziałów w aktywach netto są spełnione. W szczególności strategia zabezpieczeń grupy kapitałowej powinna być przejrzyście udokumentowana ze względu na możliwość odmiennego wyznaczania na różnych poziomach grupy.
- 15 Na potrzeby oceny efektywności zmianę wartości instrumentu zabezpieczającego związaną z ryzykiem walutowym oblicza się poprzez odwołanie do waluty funkcjonalnej jednostki dominującej, w stosunku do której mierzone jest zabezpieczane ryzyko, zgodnie z dokumentacją rachunkowości zabezpieczeń. Zależnie od tego, gdzie znajduje się instrument zabezpieczający, w przypadku niestosowania rachunkowości zabezpieczeń łączna zmiana wartości instrumentu zabezpieczającego może zostać ujęta w zyskach lub stratach, w innych całkowitych dochodach lub obu tych kwotach. Jednak na ocenę efektywności nie wpływa to, czy zmianę wartości instrumentu zabezpieczającego ujęto w zyskach lub stratach, czy też w innych całkowitych dochodach. Elementem stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń jest ujmowanie łącznej, efektywnej części zmiany w innych całkowitych dochodach. Na ocenę efektywności nie wpływa to, czy instrument zabezpieczający jest instrumentem pochodnym lub niepochodnym, ani metoda konsolidacji.

Zbycie jednostki działającej za granicą

- 16 Jeżeli objęta zabezpieczeniem jednostka działająca za granicą została zbyta, kwota, którą w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej przeniesiono z pozycji kapitału z przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych do zysków lub strat w ramach korekty reklasifikacyjnej związanej z instrumentem zabezpieczającym jest kwotą, której zidentyfikowania wymaga paragraf 102 MSR 39. Kwota ta stanowi zakumulowany zysk lub stratę z tytułu instrumentu zabezpieczającego uznanego za efektywne zabezpieczenie.
- 17 Kwota, którą w związku z udziałami w aktywach netto jednostki działającej za granicą przeniesiono w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej z pozycji kapitału z przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych do zysków lub strat, zgodnie z paragrafem 48 MSR 21, jest kwotą ujętą w pozycji kapitału z przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych jednostki dominującej dotyczącą tej jednostki działającej za granicą. Metoda konsolidacji nie wpływa na łączną kwotę ujętą w pozycji kapitału z przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej najwyższego szczebla, związaną z wszystkimi jej jednostkami działającymi za granicą. Jednakże zastosowanie przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla bezpośredniej lub pośredniej metody konsolidacji (!) może mieć wpływ na kwotę ujętą w jej kapitale z przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych, dotyczącą danej jednostki działającej za granicą. Stosowanie pośredniej metody konsolidacji może prowadzić do przeniesienia do zysków lub strat kwoty innej od tej, którą zastosowano do ustalenia efektywności zabezpieczenia. Różnicę tę można wyeliminować poprzez ustalenie kwoty odnoszącej się do tej jednostki działającej za granicą, która powstałaby, gdyby zastosowano bezpośrednią metodę konsolidacji. MSR 21 nie wymaga przeprowadzania tej korekty. Postępowanie w takich przypadkach jest jednakże wyborem zasad (polityki) rachunkowości, które należy stosować w sposób spójny w odniesieniu do wszystkich udziałów w aktywach netto jednostek działających za granicą.

DATA WEJŚCIA W ŻYCIE

- 18 Jednostka stosuje niniejszą interpretację w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 października 2008 r. i później. Dopuszczalne jest wcześniejsze zastosowanie interpretacji. W przypadku zastosowania niniejszej interpretacji w odniesieniu do okresu rozpoczynającego się przed 1 października 2008 r., jednostka ujawnia ten fakt.

OKRES PRZEJŚCIOWY

- 19 MSR 8 określa, w jaki sposób jednostka stosuje zmianę zasad (polityki) rachunkowości powstałą na skutek zastosowania interpretacji po raz pierwszy. Jednostka nie ma obowiązku przestrzegania tych wymogów stosując interpretację po raz pierwszy. Jeżeli jednostka wyznaczyła instrument zabezpieczający jako zabezpieczenie udziałów w aktywach netto, a zabezpieczenie to nie spełnia zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w niniejszej interpretacji, jednostka powinna zgodnie z MSR 39 zaprzestać w sposób prospektywny stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń w odniesieniu do takich zabezpieczeń.

(!) Bezpośrednia metoda konsolidacji jest metodą, w ramach której sprawozdanie finansowe jednostki działającej za granicą jest przeliczane bezpośrednio na walutę funkcjonalną jednostki dominującej najwyższego szczebla. Pośrednia metoda konsolidacji jest metodą, w ramach której sprawozdanie finansowe jednostki działającej za granicą jest najpierw przeliczane na walutę funkcjonalną jednostki(ek) dominującej(ych) pośredniego szczebla, a następnie przeliczane na walutę funkcjonalną jednostki dominującej najwyższego szczebla (lub na walutę prezentacji jeśli nie jest tożsama z walutą funkcjonalną).

Załącznik

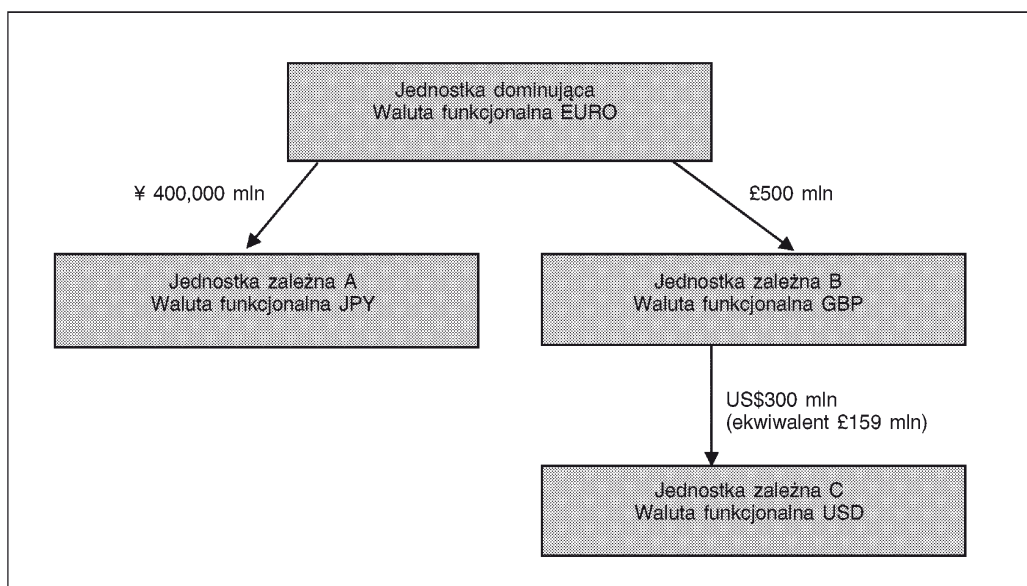
Objaśnienie stosowania

Niniejszy załącznik stanowi integralną część interpretacji.

OS1 Niniejszy załącznik ilustruje zastosowanie interpretacji na przykładzie grupy kapitałowej przedstawionej poniżej. We wszystkich przypadkach powiązania zabezpieczające powinny być poddane testowi efektywności zgodnie z MSR 39, mimo iż test ten nie został omówiony w niniejszym załączniku. Jednostka dominująca będąca jednostką dominującą najwyższego szczebla sporządza swoje skonsolidowane sprawozdanie finansowe w walucie funkcjonalnej, którą jest euro (EUR). Każda z jednostek zależnych jest jej 100 % własnością. Udziały jednostki dominującej w aktywach netto jednostki zależnej B (waluta funkcjonalna funt szterling (GBP)) w wysokości 500 mln GBP obejmują 159 milionów GBP, będących ekwiwalentem udziałów jednostki zależnej B w aktywach netto w jednostce zależnej C (waluta funkcjonalna dolar amerykański (USD)), o wartości 300 milionów USD. Innymi słowy, aktywa netto jednostki dominującej B, nie licząc jej inwestycji w jednostce zależnej C, wynoszą 341 milionów GBP.

Rodzaj zabezpieczanego ryzyka, dla którego można ustanowić powiązanie zabezpieczające (paragrafy 10–13)

OS2 Jednostka dominująca może zabezpieczyć udziały w aktywach netto w każdej z jednostek zależnych A, B i C w związku z ryzykiem walutowym między ich odnośnymi walutami funkcjonalnymi (japoński jen (JPY), funt szterling i dolar amerykański) oraz euro. Ponadto jednostka dominująca może zabezpieczyć ryzyko walutowe między walutami funkcjonalnymi USD/GBP jednostki zależnej B i jednostki zależnej C. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostka zależna B może zabezpieczyć swoje udziały w aktywach netto jednostki zależnej C w związku z ryzykiem walutowym występującym między ich walutami funkcjonalnymi tj. dolarem amerykańskim i funtem szterlingiem. W zaprezentowanych przykładach wyznaczone ryzyko jest ryzykiem zmiany natychmiastowego kursu wymiany walut, ponieważ instrumenty zabezpieczające nie są instrumentami pochodnymi. Gdyby instrumenty zabezpieczające były kontraktami forward, jednostka dominująca mogłaby wyznaczyć ryzyko zmiany kursu wymiany forward.

Wartość pozycji zabezpieczanej, która może zostać wyznaczona w ramach powiązania zabezpieczającego (paragrafy 10–13)

OS3 Jednostka dominująca zamierza zabezpieczyć ryzyko walutowe związane z jej udziałami w aktywach netto jednostki zależnej C. Przyjmijmy, że jednostka zależna A zaciągnęła zewnętrzną pożyczkę w kwocie 300 milionów USD. Aktywa netto jednostki zależnej A na początku okresu sprawozdawczego wynoszą 400 000 milionów JPY i uwzględniają wpływy z tytułu zaciągnięcia zewnętrznej pożyczki w kwocie 300 milionów USD.

OS4 Pozycją zabezpieczoną może być wartość aktywów netto równa lub mniejsza od wartości bilansowej udziałów jednostki dominującej w aktywach netto jednostki zależnej C (300 milionów USD) wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej. W swoim skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostka dominująca może wyznaczyć zewnętrzną pożyczkę jednostki zależnej A w kwocie 300 milionów USD jako zabezpieczenie ryzyka zmiany natychmiastowego kursu wymiany walut EUR/USD związanego z jej udziałami w aktywach netto jednostki zależnej C o wartości 300 milionów USD. W tym przypadku po zastosowaniu rachunkowości zabezpieczeń zarówno różnice kursowe EUR/USD związane z zewnętrzną pożyczką jednostki zależnej A w wysokości 300 milionów USD, jak i różnice kursowe EUR/USD związane z udziałami w aktywach netto jednostki zależnej C w kwocie 300 milionów USD są ujmowane w pozycji kapitału z przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej.

OS5 W przypadku niezastosowania rachunkowości zabezpieczeń łączną różnicę kursową USD/EUR z tytułu 300 milionów USD zewnętrznej pożyczki jednostki zależnej A należy ująć w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej w następujący sposób:

— w zyskach lub stratach – zmianę natychmiastowego kursu wymiany walut USD/JPY, przeliczoną na euro oraz

— w innych całkowitych dochodach – zmianę natychmiastowego kursu wymiany walut JPY/EUR.

Zamiast wyznaczenia, o którym mowa w paragrafie OS4, jednostka dominująca może w swoim skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyznaczyć zewnętrzną pożyczkę jednostki zależnej A w kwocie 300 mln USD jako zabezpieczenie ryzyka zmiany natychmiastowego kursu wymiany walut GBP/USD między jednostką zależną C i jednostką zależną B. W takim przypadku różnica kursowa EUR/USD związana z zewnętrzną pożyczką 300 mln USD jednostki zależnej A powinna być ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej w następujący sposób:

— w kapitale z przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych dotyczącym jednostki zależnej C – zmianę natychmiastowego kursu wymiany walut GBP/USD,

— w zyskach lub stratach – zmianę natychmiastowego kursu wymiany walut GBP/JPY przeliczoną na euro oraz

— w innych całkowitych dochodach – zmianę natychmiastowego kursu wymiany walut JPY/EUR.

OS6 Jednostka dominująca nie może wyznaczyć w swoim skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zewnętrznej pożyczki jednostki zależnej A w kwocie 300 mln USD jako zabezpieczenia zmiany zarówno natychmiastowego kursu wymiany walut EUR/USD, jak i natychmiastowego kursu wymiany walut GBP/USD. Pojedynczy instrument zabezpieczający może zabezpieczyć to samo wyznaczone ryzyko tylko raz. Jednostka dominująca B nie może zastosować rachunkowości zabezpieczeń w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, ponieważ instrument zabezpieczający znajduje się poza grupą, w skład której wchodzi jednostka zależna B i jednostka zależna C.

Która jednostka w grupie może posiadać instrument zabezpieczający? (paragrafy 14 i 15)

OS7 Jak pokazano w paragrafie OS5, całkowita zmiana wartości zewnętrznej pożyczki w kwocie 300 mln USD zaciągniętej przez jednostkę zależną A wynikająca z ryzyka kursowego, w przypadku niestosowania rachunkowości zabezpieczeń zostanie ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej zarówno w zyskach lub stratach (ryzyko zmiany natychmiastowego kursu wymiany walut USD/JPY), jak i w innych całkowitych dochodach (ryzyko zmiany natychmiastowego kursu wymiany walut EUR/JPY). Obie kwoty uwzględnia się w celu oceny efektywności zabezpieczenia ustanowionego w paragrafie OS4, gdyż zmianę wartości zarówno instrumentu zabezpieczającego, jak i pozycji zabezpieczanej oblicza się poprzez odniesienie do euro, będącego walutą funkcjonalną jednostki dominującej do dolara amerykańskiego, będącego walutą funkcjonalną jednostki zależnej C, zgodnie z dokumentacją rachunkowości zabezpieczeń. Na skuteczność zabezpieczenia nie wpływa metoda konsolidacji (tj. metoda bezpośrednia lub pośrednia).

Kwoty przeniesione do zysków lub strat w momencie zbycia jednostki działającej za granicą (paragrafy 16 i 17)

OS8 Jeżeli jednostka C została zbyta, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej kwoty przeniesione z pozycji kapitału z tytułu przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych (KFX) do zysków lub strat są następujące:

a) w związku z zewnętrzną pożyczką 300 mln USD jednostki zależnej A jest to kwota, której zidentyfikowania wymaga MSR 39, tj. całkowita zmiana wartości związana z ryzykiem kursowym, która została ujęta w innych całkowitych dochodach jako efektywna część zabezpieczenia, oraz

(b) w związku z 300 mln USD udziałów w aktywach netto jednostki zależnej C jest to kwota ustalona w wyniku zastosowanej przez jednostkę metody konsolidacji. Jeżeli jednostka dominująca stosuje metodę bezpośrednią, jej KFX związany z jednostką zależną C będzie ustalony bezpośrednio za pomocą kursu wymiany EUR/USD. Jeżeli jednostka dominująca stosuje pośrednią metodę konsolidacji, jej KFX związany z jednostką zależną C ustala się za pomocą KFX ujętego przez jednostkę zależną B, który uwzględnia kurs wymiany walut GBP/USD, przeliczonego na walutę funkcjonalną jednostki dominującej przy zastosowaniu kursu wymiany EUR/GBP. Stosowanie przez jednostkę dominującą metody pośredniej konsolidacji w poprzednich okresach nie wymaga ani nie wyklucza możliwości ustalenia kwoty KFX, którą należy przenieść w momencie zbycia jednostki zależnej C, jako kwoty, która zostałaby ujęta, gdyby jednostka dominująca od zawsze stosowała metodę bezpośrednią, w zależności od jej zasad (polityki) rachunkowości.

Zabezpieczanie więcej niż jednej jednostki działającej za granicą (paragrafy 11, 13 i 15)

- OS9 Następujące przykłady pokazują, że w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej ryzykiem, które można zabezpieczyć, jest zawsze ryzyko związane z relacją między jej walutą funkcjonalną (euro) a walutą funkcjonalną jednostek zależnych B i C. Niezależnie od tego, w jaki sposób ustanowiono zabezpieczenie, maksymalne kwoty, które z tytułu efektywności zabezpieczenia mogą być ujmowane w kapitale z tytułu przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej – przy objęciu zabezpieczeniem obydwu jednostek działających za granicą – to 300 mln USD z tytułu ryzyka walutowego EUR/USD oraz 341 mln GBP z tytułu ryzyka walutowego EUR/GBP. Inne zmiany wartości spowodowane zmianami kursów wymiany walut są ujęte w skonsolidowanych zyskach lub stratach jednostki dominującej. Oczywiście byłoby możliwe, aby jednostka dominująca wyznaczyła wyłącznie 300 mln USD w ramach zabezpieczenia ryzyka zmiany natychmiastowego kursu wymiany walut USD/GBP lub wyłącznie 500 mln GBP w ramach zabezpieczenia ryzyka zmiany natychmiastowego kursu wymiany walut GBP/EUR.

Jednostka dominująca posiada instrumenty zabezpieczające zarówno USD, jak i GBP

- OS10 Jednostka dominująca chce zabezpieczyć ryzyko walutowe związane z jej udziałami w aktywach netto jednostki zależnej B oraz jednostki zależnej C. Założmy, że jednostka dominująca jest w posiadaniu odpowiednich instrumentów zabezpieczających denominowanych zarówno w dolarach, jak i w funtach szterlingach, które mogłyby wyznaczyć jako zabezpieczenie swoich udziałów w aktywach netto jednostki zależnej B i jednostki zależnej C. W swoim skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostka dominująca może ustanowić przykładowo następujące zabezpieczenia, nie ograniczające się do przedstawionych poniżej przykładów:

- (a) Instrument zabezpieczający w wysokości 300 mln USD ustanowiony jako zabezpieczenie 300 mln USD udziałów w aktywach netto jednostki zależnej C przed ryzykiem zmiany natychmiastowego kursu wymiany walut (EUR/USD), powstającym między jednostką dominującą a jednostką zależną C, oraz instrument zabezpieczający do kwoty 341 mln GBP ustanowiony jako zabezpieczenie 341 mln GBP udziałów w aktywach netto jednostki zależnej B przed ryzykiem zmiany natychmiastowego kursu wymiany (EUR/GBP), powstającym między jednostką dominującą a jednostką zależną B.
- (b) Instrument zabezpieczający w wysokości 300 mln USD ustanowiony jako zabezpieczenie 300 mln USD udziałów w aktywach netto jednostki zależnej C przed ryzykiem zmiany natychmiastowego kursu wymiany walut (GBP/USD), powstającym między jednostką zależną B a jednostką zależną C, oraz instrument zabezpieczający do kwoty 500 mln GBP ustanowiony jako zabezpieczenie 500 mln GBP udziałów w aktywach netto jednostki zależnej B przed ryzykiem zmiany natychmiastowego kursu wymiany (EUR/GBP), powstającym między jednostką dominującą a jednostką zależną B.
- OS11 Ryzyko walutowe EUR/USD związane z udziałami jednostki dominującej w aktywach netto jednostki zależnej C jest różne od ryzyka walutowego EUR/GBP związanego z udziałami jednostki dominującej w aktywach netto jednostki zależnej B. Jednakże w przypadku przedstawionym w paragrafie OS10 pkt (a), wyznaczając posiadany instrument zabezpieczający w USD, jednostka dominująca już w pełni zabezpieczyła ryzyko walutowe EUR/USD wynikające ze swoich udziałów w aktywach netto jednostki zależnej C. Gdyby jednostka dominująca wyznaczyła także będący w jej posiadaniu instrument w GBP jako zabezpieczenie swoich udziałów w aktywach netto jednostki zależnej B w wysokości 500 mln GBP, wówczas 159 mln GBP tych udziałów w aktywach netto – będące ekwiwalentem w GBP udziałów w USD jednostki zależnej B w aktywach netto jednostki zależnej C – będzie podwójnie zabezpieczone w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej z tytułu ryzyka walutowego GBP/EUR.
- OS12 W przypadku przedstawionym w paragrafie OS10 pkt (b) jeżeli jednostka dominująca wyznaczy do zabezpieczenia ryzyko zmiany natychmiastowego kursu wymiany walut (GBP/USD) między jednostką zależną B i jednostką zależną C, to w kapitale z przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych w sprawozdaniu jednostki dominującej dotyczącym jednostki zależnej C znajdzie się tylko kwota odzwierciedlająca zmianę kursu wymiany walut GBP/USD wynikająca z przeszacowania wartości instrumentu zabezpieczającego o nominalne 300 mln USD. Pozostała część zmiany (ekwiwalent przeszacowania 159 mln GBP na skutek zmiany kursu wymiany walut GBP/EUR) jest uwzględniona w skonsolidowanych zyskach lub stratach jednostki dominującej, jak opisano w paragrafie OS5. W związku z tym, że ryzyko walutowe USD/GBP między jednostką zależną B i C nie obejmuje ryzyka walutowego GBP/EUR, jednostka dominująca może także wyznaczyć do zabezpieczenia kwotę do wysokości 500 mln GBP swoich udziałów w aktywach netto jednostki zależnej B przed ryzykiem zmiany natychmiastowego kursu wykonania (GBP/EUR) między jednostką dominującą a jednostką zależną B.

Jednostka zależna B posiadająca instrument zabezpieczający USD

- OS13 Założmy, że jednostka zależna B posiada zewnętrzną pożyczkę w kwocie 300 mln USD, która została przenieśiona do jednostki dominującej w wyniku udzielenia pożyczki wewnątrzgrupowej denominowanej w funtach szterlingach. Ponieważ zarówno jej aktywa i zobowiązania wzrosły o 159 mln GBP, aktywa netto jednostki zależnej B pozostają niezmienione. Jednostka zależna B w swoim skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym mogłaby wyznaczyć zewnętrzną pożyczkę jako zabezpieczenie ryzyka walutowego GBP/USD związanego z udziałami w aktywach netto jednostki zależnej C. Jednostka dominująca mogłaby utrzymać ten wyznaczony przez jednostkę zależną B instrument zabezpieczający jako zabezpieczenie jej udziałów w aktywach netto jednostki zależnej C w wysokości 300 mln USD w związku z ryzykiem walutowym GBP/USD (zob. paragraf 13) oraz jednostka dominująca mogłaby wyznaczyć posiadany przez nią instrument zabezpieczający GBP jako zabezpieczenie całości swoich udziałów w aktywach netto jednostki zależnej B w kwocie 500 mln GBP. Pierwsze zabezpieczenie ustanowione przez jednostkę zależną B powinno być oceniane w odniesieniu do waluty funkcjonalnej jednostki zależnej B (funt szterling) a drugie zabezpieczenie ustanowione przez jednostkę dominującą powinno być oceniane w odniesieniu do waluty funkcjonalnej jednostki dominującej (euro). W tym przypadku w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej za pomocą instrumentu zabezpieczającego w USD zostało zabezpieczone tylko ryzyko GBP/USD wynikające z udziałów dominującej w aktywach netto jednostki zależnej C, a nie całe ryzyko walutowe wynikające z kursu EUR/USD. Dlatego też całe ryzyko wynikające z relacji między EUR/GBP związane z udziałami jednostki dominującej w aktywach netto jednostki zależnej B o wartości 500 mln USD może być zabezpieczone w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej.

- OS14 Należy jednak rozważyć także ujęcie księgowe 159 mln GBP pożyczki zaciągniętej przez jednostkę dominującą w jednostce zależnej B. Jeżeli pożyczka jednostki dominującej nie jest uznawana za część jej udziałów w aktywach netto jednostki zależnej B, ponieważ nie spełnia ona warunków zawartych w paragrafie 15 MSR 21, różnica kursowa wynikająca z przeliczenia pożyczki z GBP na EUR powinna być uwzględniona w skonsolidowanych zyskach lub stratach jednostki dominującej. Jeżeli pożyczka przypadająca do zwrotu jednostce zależnej B jest uznawana za część udziałów w aktywach netto przez jednostkę dominującą, te udziały będą wynosiły tylko 341 mln GBP, a kwota, którą jednostka dominująca mogłaby ustanowić jako pozycję zabezpieczaną z tytułu ryzyka walutowego GBP/EUR zostałaby odpowiednio zmniejszona z kwoty 500 mln GBP do 341 mln GBP.
- OS15 Gdyby jednostka dominująca odwróciła powiązanie zabezpieczające ustanowione przez jednostkę zależną B, jednostka dominująca mogłaby wyznaczyć zewnętrzną pożyczkę 300 mln USD będącą w posiadaniu jednostki zależnej B jako zabezpieczenie 300 mln USD jej udziałów w aktywach netto jednostki zależnej C w związku z ryzykiem walutowym EUR/USD oraz wyznaczyć instrument zabezpieczający w GBP, będący w jej posiadaniu, jako zabezpieczenie do wysokości 341 mln GBP jej udziałów w aktywach netto jednostki zależnej B. W tym przypadku efektywność obydwu zabezpieczeń powinna być obliczona przez odwołanie do waluty funkcjonalnej jednostki dominującej (euro). W takim przypadku, zarówno zmiana wartości zewnętrznej pożyczki będącej w posiadaniu jednostki zależnej B, wynikająca ze zmiany kursy wymiany walut USD/GBP, jak i zmiana wartości pożyczki jednostki dominującej przypadającej do zwrotu na rzecz jednostki zależnej B wynikająca z przeliczenia GBP/EUR (łącznie odpowiednik przeliczenia kursu USD/EUR), powinny być ujęte w pozycji kapitału z tytułu przeliczenia pozycji wyrażonych w walutach obcych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej. Ponieważ jednostka dominująca w pełni zabezpieczyła ryzyko EUR/USD wynikające z jej udziałów w aktywach netto jednostki zależnej C, może zabezpieczyć wyłącznie kwotę do wysokości 341 mln GBP z tytułu ryzyka jej udziałów w aktywach netto jednostki zależnej B.
-